

WARSZAWSKI
UNIwersYTET
MEDYCZNY

Czynniki związane z poziomem zaburzeń depresyjnych i zachowań samobójczych wśród mężczyzn

mgr Aleksandra Kielan

Zakład Zdrowia Publicznego

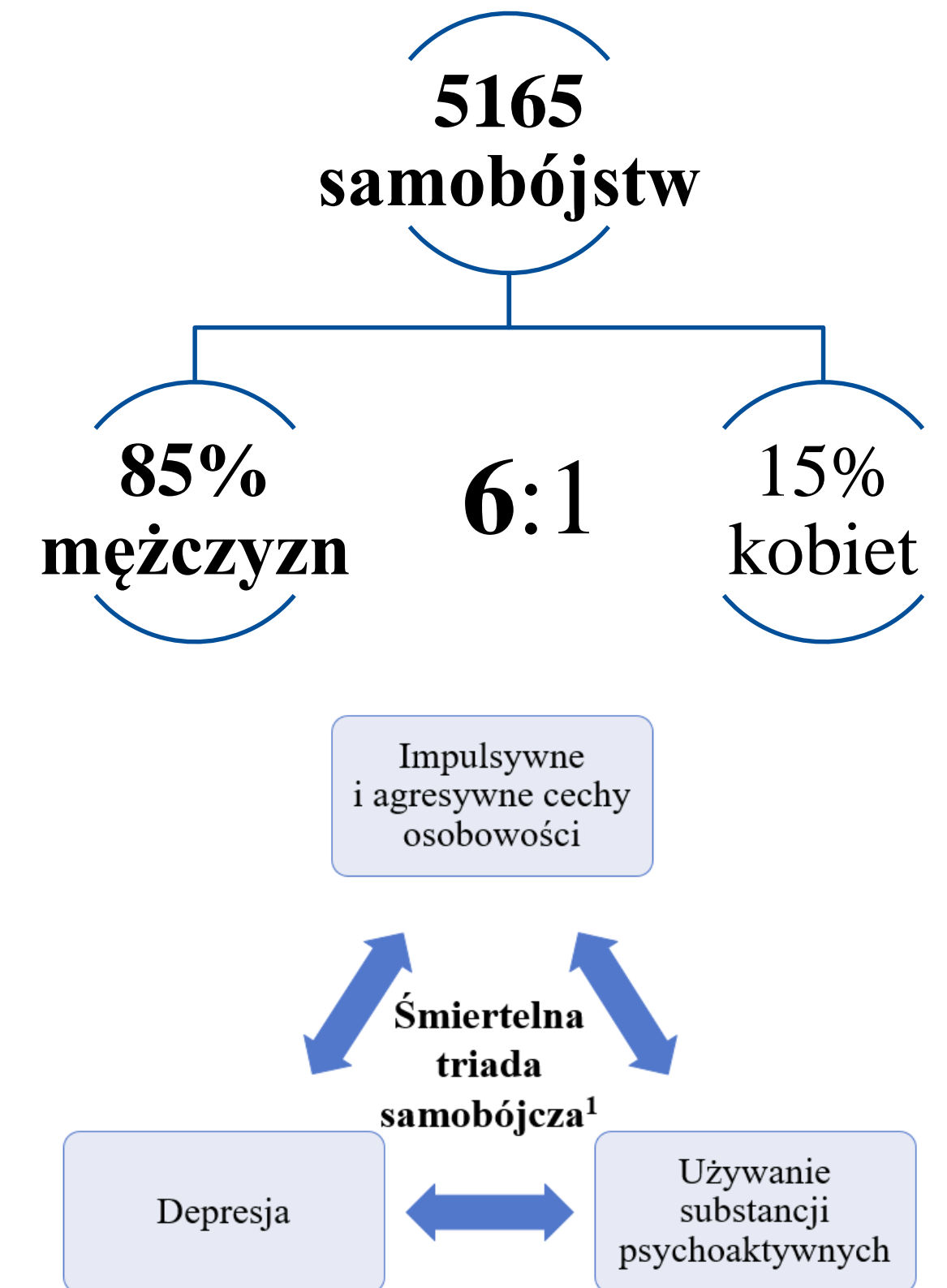
Wydział Nauk o Zdrowiu

Warszawski Uniwersytet Medyczny

- ❖ W Polsce dokonywanych jest **ponad 5000 samobójstw rocznie**. Obserwuje się przy tym bardzo **wysoki procent (6:1)** umierających śmiercią samobójczą **mężczyzn** w stosunku do kobiet.
- ❖ Zaburzenia depresyjne stanowią **pierwszorzędowy czynnik ryzyka zachowań samobójczych**, a mimo to **depresję rozpoznaje się niemal dwukrotnie częściej wśród kobiet** niż wśród mężczyzn.
- ❖ U mężczyzn depresja może objawiać się w **nietypowy sposób**, co może wpływać na **niedokładne oszacowanie faktycznej liczby chorych**.
- ❖ Ponadto, mężczyźni podejmujący próby samobójcze czynią to znacząco częściej niż kobiety będąc **pod wpływem alkoholu bądź narkotyków**. Silniejszy jest u nich również związek pomiędzy **nadużywaniem/uzależnieniem od alkoholu a występowaniem zaburzeń depresyjnych**.
- ❖ Występowanie zaburzeń depresyjnych, używanie substancji psychoaktywnych oraz posiadanie impulsywnych i agresywnych cech osobowości zwiększają ryzyko zachowań samobójczych, stanowiąc tzw. **śmiertelną triadę samobójczą**.

	Mężczyźni	Kobiety	Proporcja M/K
Zaburzenia depresyjne ²	1,9%	4,0%	0,48
Wskaźnik samobójstw na 100 000 ³	16,5	2,4	6,9

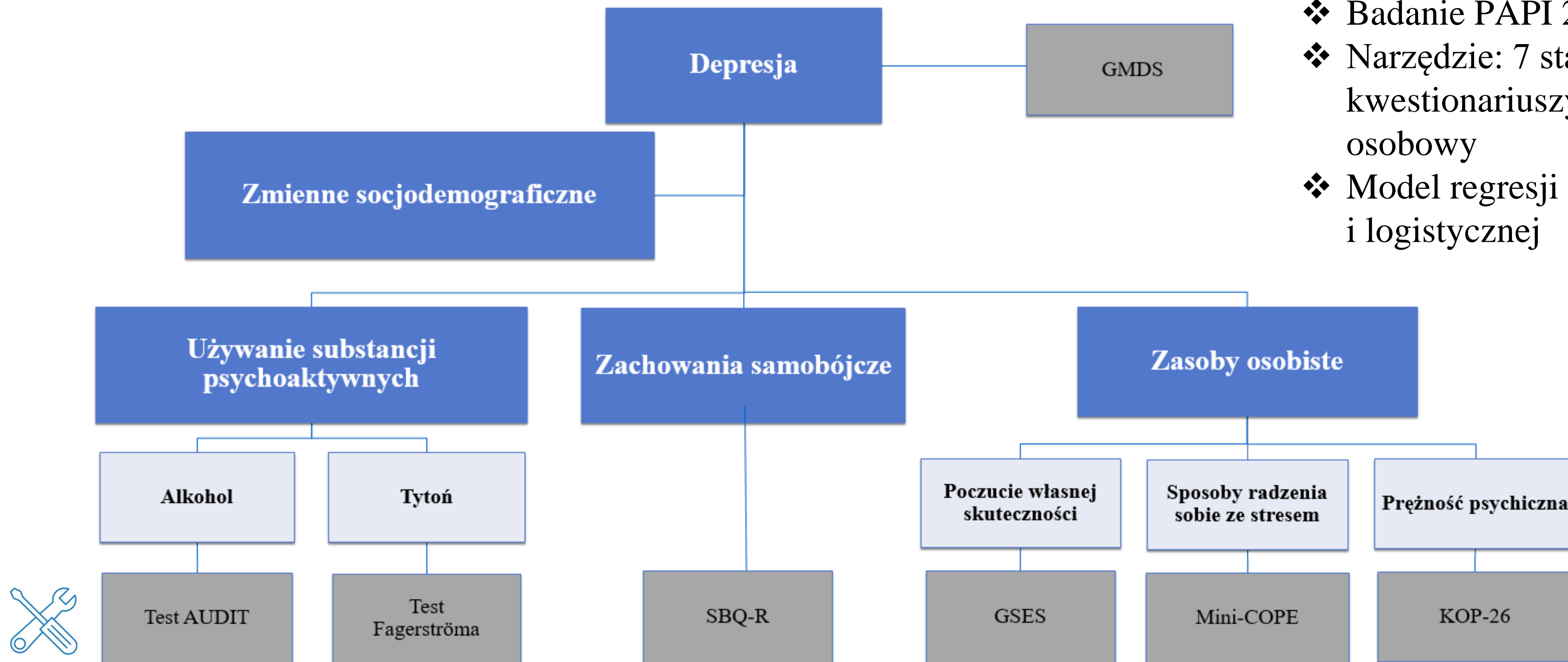
¹ Blumenthal S. Suicide and gender. American Psychiatric Press, Washington DC 1992.

² Moskaiewicz J., Kiejna A., Wojtyniak B. Epidemiologia zaburzeń psychicznych i dostępności do psychiatrycznej opieki zdrowotnej – EZOP Polska. Warszawa, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2012.

³ Komenda Główna Policji, Zamachy samobójcze, Dostęp: <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/zamachy-samobójcze> 29.10.2021.

 Stworzenie modeli czynników ryzyka i czynników ochronnych związanych z poziomem depresji i zachowań samobójczych wśród mężczyzn z trzech różnych grup.

- ❖ Badanie PAPI 2018-2020
- ❖ Narzędzie: 7 standaryzowanych kwestionariuszy + kwestionariusz osobowy
- ❖ Model regresji wieloczynnikowej i logistycznej

 Grupa badana: **197** mężczyzn z rozpoznanymi zaburzeniami depresyjnymi leczonych w I PiN i MSCZ im. prof. Jana Mazurkiewicza
Grupa kontrolna 1: **198** mężczyzn z chorobami somatycznymi z losowo wybranych warszawskich szpitali
Grupa kontrolna 2: **203** zdrowych mężczyzn

Czynniki ryzyka związane z poziomem zaburzeń depresyjnych i zachowań samobójczych

Wspólne dla mężczyzn

- Status studenta
- Niskie zadowolenie z sytuacji materialnej
- Posiadanie dzieci
- Występowanie zaburzeń psychicznych w rodzinie

Charakterystyczne dla mężczyzn z zaburzeniami depresyjnymi

- Bezrobocie
- Nadużywanie alkoholu/uzależnienie
- Poszukiwanie instrumentalnego wsparcia

Czynniki ochronne związane z poziomem zaburzeń depresyjnych i zachowań samobójczych

Wspólne dla mężczyzn

- Aktywne radzenie sobie ze stresem
- Zamieszkiwanie średniej wielkości miasta

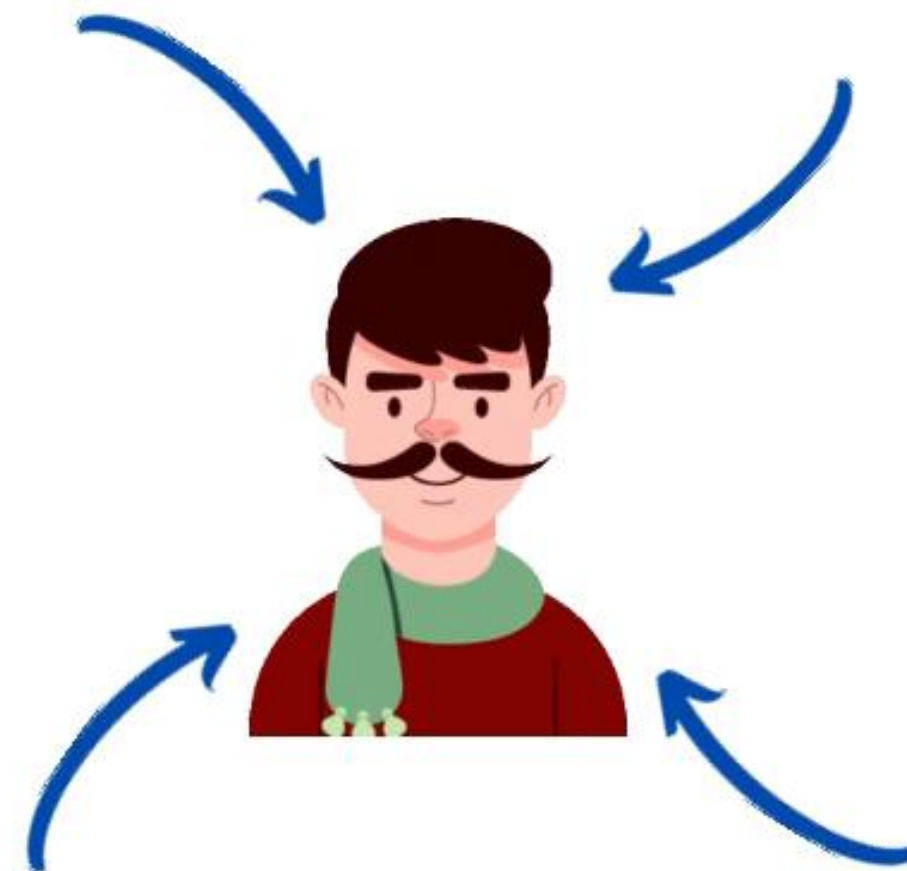
Charakterystyczne dla mężczyzn z zaburzeniami depresyjnymi

- Wykształcenie zawodowe
- Stan kawalerski
- Korzystanie z religii jako strategii radzenia sobie ze stresem
- Posiadanie kompetencji społecznych

1. Zidentyfikowane **czynniki ryzyka** powinny być uwzględnione w klinicznej ocenie ryzyka depresji i zachowań samobójczych u mężczyzn.

3. Przytoczone wyniki mogą stanowić punkt wyjścia do stworzenia **kompleksowej strategii zapobiegania samobójstwom wśród mężczyzn.**

2. Zidentyfikowano pewne **czynniki ochronne**, które można rozwijać i powinny być szczególnie uwzględniane i wzmacniane w programach promocji zdrowia psychicznego skierowanych do mężczyzn.

4. W Polsce niezbędne jest dalsze prowadzenie badań w zakresie **uwarunkowań zdrowia psychicznego mężczyzn** oraz wdrożenie Narodowego Programu Zapobiegania Samobójstwom.